

KNELPUNTEN

Lokale besturen erkennen het belang van voedselhulp, maar ervaren diverse structurele en operationele knelpunten. Uit de bevraging blijkt dat de grootste uitdagingen zich situeren rond:

1. Infrastructuur (26%)

- **Beperkte opslagruimte** voor voedselvoorraden, zeker bij stijgende vraag.
 - **Onvoldoende onthaalruimte** voor cliënten.
 - **Geen geschikte locatie** volgens normen voedselveiligheid.
 - **Geen vooruitzicht op uitbreiding** door andere prioritaire projecten.
-

2. Beleidsmatige knelpunten (24%)

- **Onduidelijkheid over regierol:** wie neemt ze op binnen het bestuur?
 - **Versnippering van verantwoordelijkheden** tussen partners (voedselbank, foodsavers, sociale kruidenier).
 - **Geen overkoepelend zicht** op het aanbod en de werking van partners.
 - **Nood aan richtlijnen en ondersteuning** vanuit hogere overheden.
-

3. Financiële beperkingen (15%)

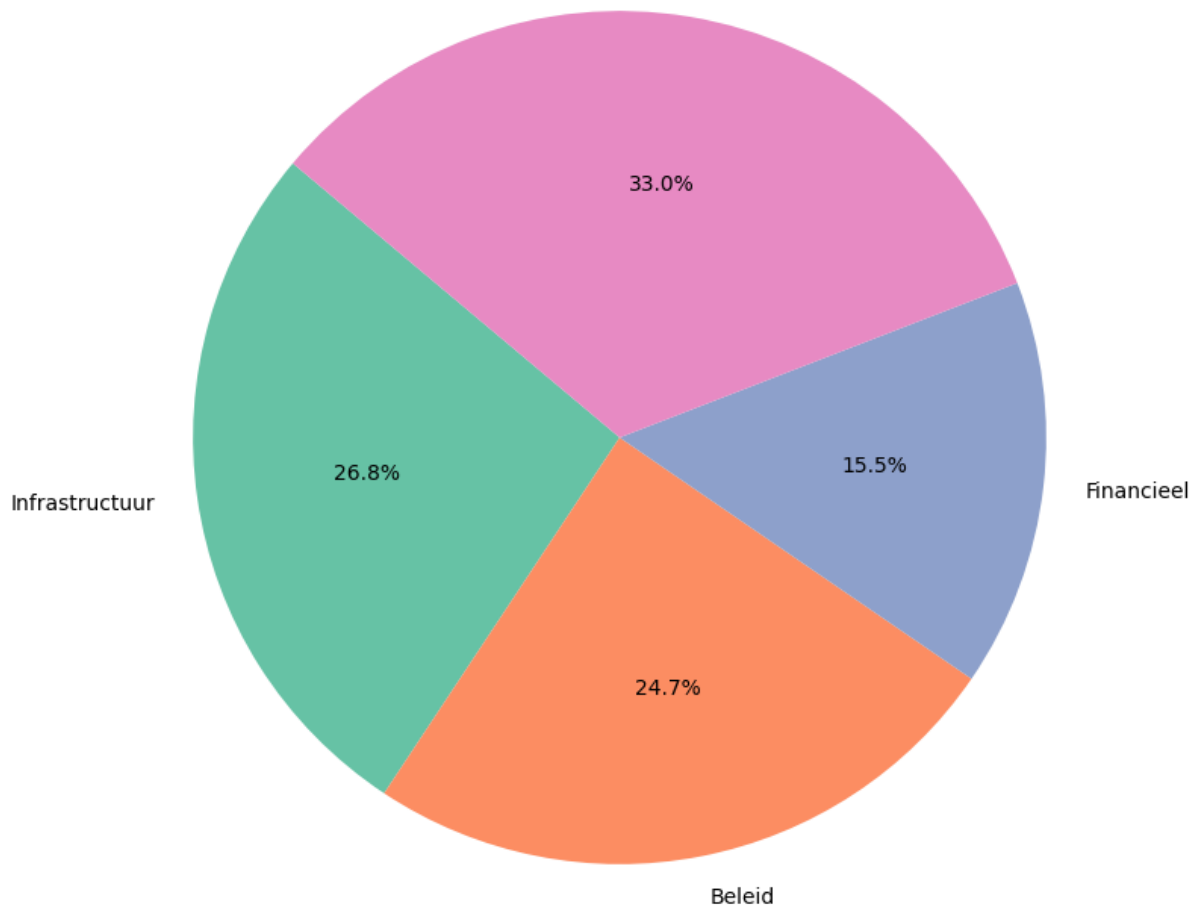
- **Beperkte of wegvallende subsidies**, vooral bij partners.
 - **Stijgende deelnamekosten** voor projecten rond voedseloverschotten.
 - Moeilijkheden om **structureel budget vrij te maken** voor personeel, logistiek of uitbreiding.
-

4. Tijdsinvestering en capaciteit (32%)

- **Personeelstekort:** weinig inzet van eigen personeel, sterke afhankelijkheid van vrijwilligers.
- **Tijdsgebrek:** administratieve taken blijven liggen.
- **Geen coördinator** of dedicated medewerker voor voedselhulp.

- **Groeiende vraag** overstijgt de beschikbare middelen en capaciteit.

Grootste knelpunten bij het opnemen van een regio in voedselhulp
Tijdsinvestering

UITDAGINGEN

Vrijwilligerswerking (45.9%)

- Moeilijkheden om voldoende en geschikte vrijwilligers te vinden.
- Vrijwilligers zijn vaak overbelast of afhaken door demotivatie.

- Coördinatie van vrijwilligers vraagt veel tijd en inzet van personeel.
-

Financiële beperkingen (30.6%)

- Structurele financiering ontbreekt vaak.
 - Subsidies vallen weg of zijn onvoldoende.
 - Stijgende kosten voor voeding, logistiek en personeel.
-

Infrastructuur (27.1%)

- Onvoldoende ruimte voor stockage, onthaal of uitbreiding.
 - Locaties voldoen niet aan normen voor voedselveiligheid.
 - Geen vooruitzicht op nieuwe of aangepaste gebouwen.
-

Tijdsinvestering (18.8%)

- Administratieve last is hoog, zeker bij ESF+ of complexe samenwerkingen.
 - Te weinig personeel om de werking goed te organiseren.
 - Tijdgebrek belemmert uitbreiding of verdieping van de werking.
-

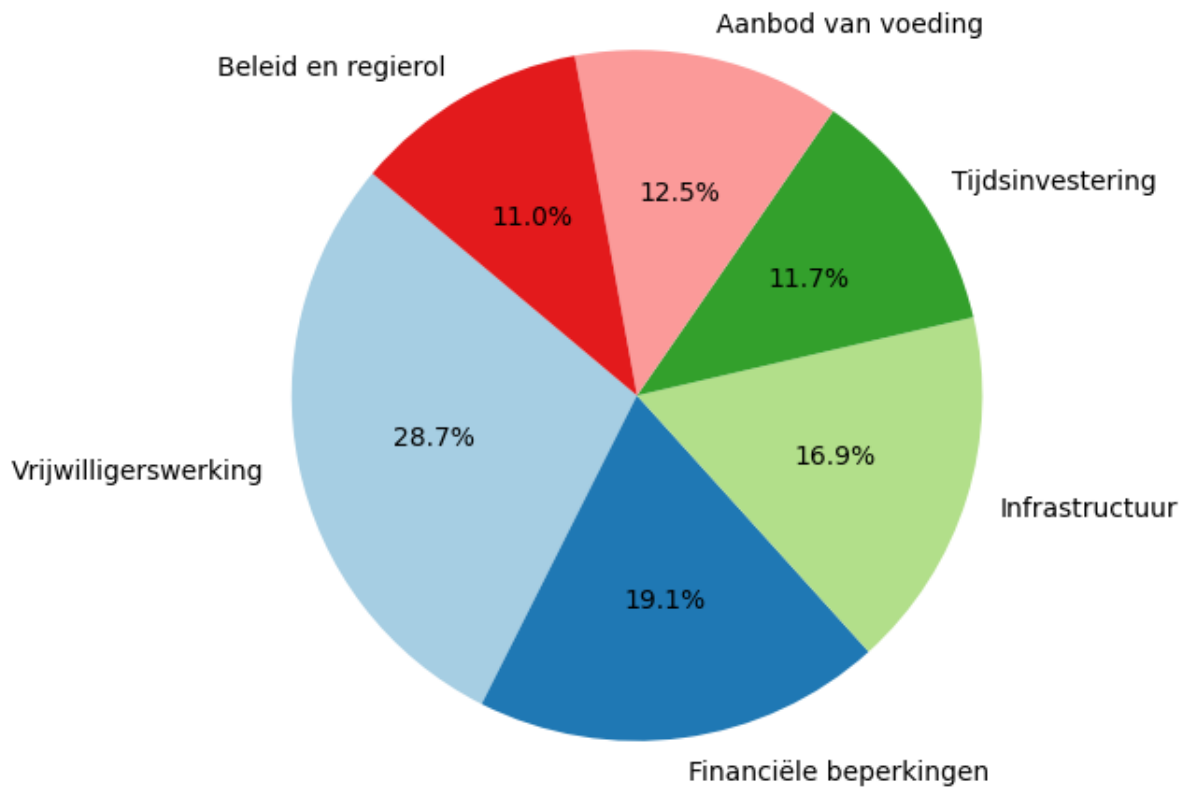
Aanbod van voeding (20%)

- Moeilijkheden om voldoende, gezonde en gevarieerde voeding te verkrijgen.
 - Afstemming van aanbod op noden van doelgroep is niet evident.
 - Voedseloverschotten zijn waardevol, maar logistiek uitdagend.
-

Beleid en regierol (17.6%)

- Onduidelijkheid over wie de regierol opneemt binnen het bestuur.
- Gebrek aan structurele inbedding in het lokaal sociaal beleid.
- Samenwerking tussen initiatieven is vaak versnipperd.

Grootste Uitdagingen bij Voedselhulp (op basis van analyse)

ONDERSTEUNING

Toelichting per categorie (boven 10%)

1. Budget (41.4%)

- Veruit de meest genoemde nood.
- Besturen vragen **structurele financiering** om voedselhulp duurzaam te organiseren.
- Er is behoefte aan **middelen voor aankoop van voeding**, logistiek, personeel en infrastructuur.
- Projectmatige subsidies worden als onvoldoende ervaren.

2. Infrastructuur (22.9%)

- Nood aan **geschikte locaties** voor opslag, bedeling en ontmoeting.

- Tekort aan **koel- en diepvriesruimte**.
- Sommige besturen huren momenteel ruimtes die niet aangepast zijn aan de noden.

3. Beleid (17.1%)

- Vraag naar **duidelijke richtlijnen** vanuit hogere overheden.
- Onzekerheid over **wie de regierol moet opnemen** binnen het lokaal bestuur.
- Behoefte aan **structurele inbedding** in het lokaal sociaal beleid.

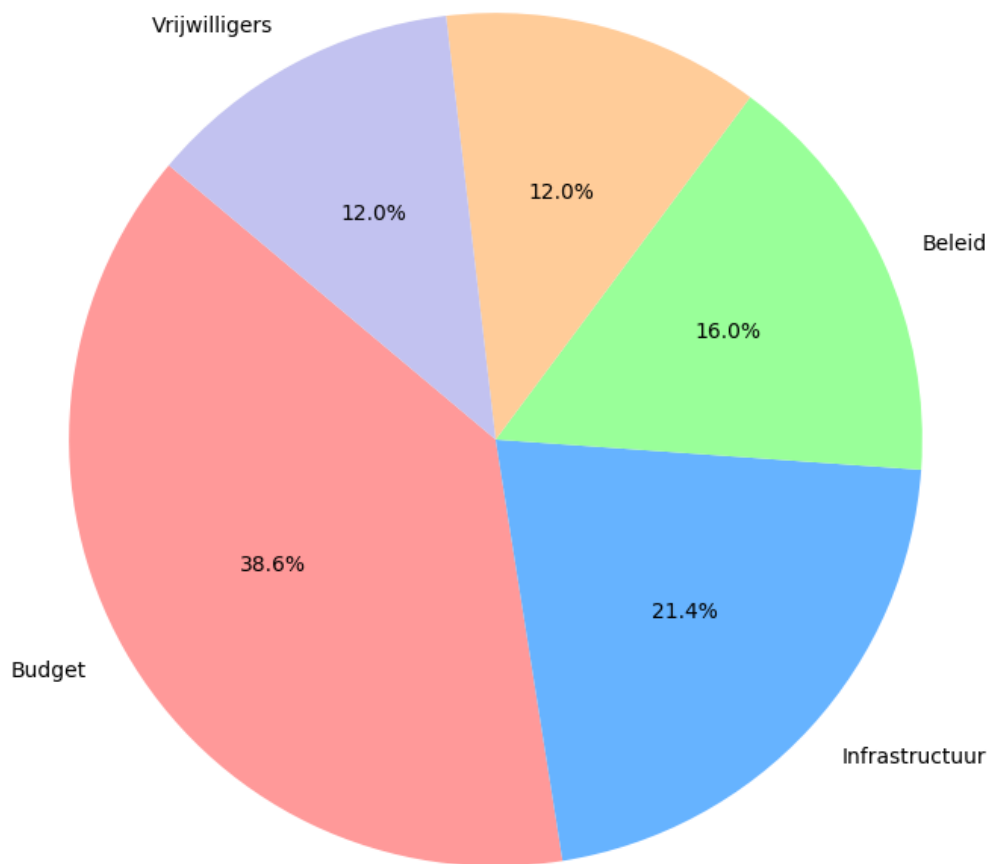
4. Tijdsinvestering (12.9%)

- Voedselhulp vraagt veel **administratieve en organisatorische tijd**.
- Besturen geven aan dat ze **te weinig personeel** hebben om dit goed te coördineren.
- Tijdgebrek belemmert ook samenwerking en innovatie.

5. Vrijwilligers (12.9%)

- Moeilijkheden om **voldoende vrijwilligers** te vinden.
- Behoefte aan **ondersteuning in vrijwilligersbeleid** en coördinatie.
- Sommige besturen zoeken ook **specifieke profielen** (bv. tolken, chauffeurs).

Belangrijkste vormen van ondersteuning voor voedselhulp

Conclusies en aanbevelingen

1. Voedselhulp is breed gedragen, maar kwetsbaar georganiseerd

- Lokale besturen erkennen het belang van voedselhulp, maar de uitvoering steunt vaak op vrijwilligers, tijdelijke subsidies en beperkte infrastructuur.

2. Vrijwilligers zijn onmisbaar, maar moeilijk inzetbaar

- Vrijwilligerswerking is de meest genoemde uitdaging (45.9%). Er is nood aan ondersteuning, coördinatie en waardering.

3. Structurele middelen ontbreken

- Zowel bij de knelpunten als bij de ondersteuningsvragen komt het gebrek aan structurele financiering sterk naar voren. Projectsubsidies zijn onvoldoende.

4. Infrastructuur is een terugkerend probleem

- Zowel als knelpunt, uitdaging én ondersteuningsvraag komt infrastructuur naar voren. Er is nood aan voedselveilige locaties, opslagruimte en ruimte voor ontmoeting.

5. De regierol is onduidelijk en versnipperd

- Er is geen eenduidige visie over wie binnen het lokaal bestuur de regierol moet opnemen. Samenwerking tussen voedselbanken, sociale kruideniers en foodsavers verloopt niet altijd vlot.

6. De stijgende vraag overstijgt de capaciteit

- Zowel qua aanbod, personeel als logistiek is het moeilijk om de groeiende groep hulpvragers adequaat te blijven bedienen.

Conclusies

- Lokale besturen staan onder druk om voedselhulp te organiseren met beperkte middelen en capaciteit.
- De werking is vaak reactief en afhankelijk van externe partners.
- Er is nood aan beleidsmatige ondersteuning en structurele verankering van voedselhulp.
- Vrijwilligers vormen de ruggengraat van de werking, maar hun inzet is kwetsbaar en vraagt professionele ondersteuning.

Aanbevelingen

Voor lokale besturen:

- **Veranker voedselhulp structureel** in het lokaal sociaal beleid.
- **Maak werk van een duidelijke regierol** en coördinatie binnen het bestuur.
- **Investeer in infrastructuur:** voedselveilige locaties, opslagcapaciteit en ruimte voor ontmoeting.

- **Voorzie personeelsmiddelen** voor coördinatie, administratie en ondersteuning van vrijwilligers.
- **Stimuleer samenwerking** met andere besturen en organisaties om schaalvoordelen en kennisdeling te realiseren.

Voor hogere overheden:

- **Voorzie structurele financiering** voor voedselhulp, los van projectsubsidies.
- **Ontwikkel duidelijke richtlijnen** rond regierol, samenwerking en kwaliteitsnormen.
- **Ondersteun lokale besturen** met tools, vorming en platformen voor kennisuitwisseling.
- **Zorg voor een bovenlokale visie** op voedselhulp, met aandacht voor duurzaamheid, inclusie en autonomie van cliënten.